

NOTAT

Miljøministeriet
Departementet

Rent drikkevand
og sikker kemi
J.nr. 2021-7586
Ref. INMWE
Den 3. juni 2021

Faglige bemærkninger til notat fra Dansk Gartneri

Af det følgende fremgår Miljøstyrelsens (MST) faglige bemærkninger til Dansk gartneris (DG) 'Notat om konsekvenserne af manglende fremdrift i Miljøstyrelsens sagsbehandling af pesticider til åbne væksthuse'.

"Miljøstyrelsen har følgende bemærkninger til DGs notat med opstilling af punkter under overskriften "Status på pesticider til åbne væksthuse":

Pkt. 1 vedr. uklarhed om ansøgningsformer og krav

Udgangspunktet for problemstillingen er, at MST er opmærksom på, at mange væksthuse i dag ikke lever op til forordningens krav om, at væksthuse skal være lukkede. MST udarbejdede derfor i november 2019 en vejledning om pesticider i væksthusegartnerier. Af vejledningen fremgår følgende (afsnit 2.1.1.2) om fremtidige ansøgninger om godkendelser til åbne væksthuse:

"Miljøstyrelsen vil fremadrettet kunne give godkendelser til konkrete anvendelser i åbne væksthuse, fx dyrkning i jord.

Til brug for dette vil Miljøstyrelsen udarbejde et eksponeringsscenario for påvirkning af miljø og grundvand, der kan benyttes i forbindelse med vurderinger af midler, der søges godkendt til dyrkning af afgrøder, hvor der er tale om et åbent væksthuse.

Der vil således skulle søges om godkendelse til konkrete anvendelser i åbne væksthuse, fx ifm. ansøgningen om produktgodkendelse, herunder ansøgning om mindre anvendelse.

Ved fremtidige godkendelser af pesticider, der kan anvendes under forhold, hvor der er tale om åbne væksthuse, vil det således af etiketten specifikt fremgå, at midlerne må anvendes i væksthuse, hvor der dyrkes direkte i jord eller lignende.

Hvis det ønskes at kunne forsætte med at anvende de midler, der i dag har en godkendelse til anvendelse i væksthuse, og væksthuse ikke er lukket fx hvor produktionen foregår i jord eller lignende, skal midlerne have en "mindre anvendelse" eller fuld godkendelse inden den 1. januar 2021. Det kan tage over et år at få vurderet en ansøgning om godkendelse. Derfor opfordres branchen til at indsende ansøgning herom snarest, så midlerne forsat kan anvendes lovligt efter den 1. januar 2021. Perioden frem til 1. januar 2021 vil være en overgangsperiode, hvor de midler der i dag er pålagt afgift for miljøbelastning og miljøadfærd, kan anvendes i åbne væksthuse."

Miljøstyrelsen har endvidere drøftet kravene til ansøgninger og form med DG og HortiAdvice på møde d. 7. februar 2020 og i løbet af foråret 2020. MST er derfor uforstående overfor, hvor uklarheden er opstået.

Pkt. 2. vedr. vejledning om eksponeringsscenerier

MST har på baggrund af de indkomne ansøgninger om mindre anvendelser til åbne væksthuse fra DG indsamlet erfaringer og på den baggrund udarbejdet et notat om eksponeringsscenerier, som Miljøstyrelsen anvender ved vurderingerne af ansøgninger til åbne væksthuse. Notatet er fremsendt til DG til orientering i april 2021.

Det er Miljøstyrelsen, der foretager vurderingerne for ansøgninger om mindre anvendelse. Scenerierne har således ikke betydning for ansøgningsmaterialet, som ansøger (HortiAdvice/DG) af mindre anvendelser skal indsende.

Pkt. 3 vedr. uklarhed om hvornår et væksthuse er hhv. åbent og lukket

Miljøstyrelsen henviser til vejledningens afsnit 2.1.1 og 2.4, hvor det fremgår, hvornår væksthuse anses for åbne og lukkede.

Ift. DGs fremstilling vedr. de indsendte ansøgninger har Miljøstyrelsen følgende overordnede bemærkninger:

Miljøstyrelsen har siden november 2019 opfordret DG til at indsende en liste over forventede ansøgninger samt eksempler på typer af ansøgninger med konkrete beskrivelser af de specifikke anvendelser. Disse ansøgninger skulle danne grundlag for, at Miljøstyrelsen kunne fastlægge relevante eksponeringsscenerier for de søgte anvendelser og evt. fastlægge supplerende vurderingsprincipper for disse typer anvendelse.

Som udgangspunkt anvender MST de relevante eksponeringsveje for fladebelastning, som anvendes i risikovurderinger for markanvendelser, men da fx kondensvand i et væksthuse ikke kan vurderes som en fladebelastning, er det en særskilt problemstilling, som skal håndteres i forbindelse med anvendelse i et åbent væksthuse. Endvidere kan der være særlige forhold fx ift. nedbrydning i jord i væksthuse og fordampning, der gør det nødvendigt at fastsætte særlige krav, som afviger fra de almindelige principper.

Miljøstyrelsen har på møde 7. februar 2020 oplyst DG om ovennævnte og i løbet af foråret understreget, at de skulle indsende målrettede ansøgninger, som holdt sig indenfor de eksisterende godkendelser til udendørs anvendelser ift. afgrøder, doseringer/antal behandlinger/vækststadier etc. for, at ansøgningerne kunne behandles som mindre anvendelser.

HortiAdvice indsendte 24. marts 2020 den første ansøgning. Denne ansøgning indeholdt anvendelser, som ikke var dækket af de eksisterende godkendelser til udendørs anvendelser. Ansøgningen indeholdt desuden forslag om en risikobegrænsende foranstaltning i form af gardiner i åbne væksthuse, hvor der ikke opsamles kondensvand.

Miljøstyrelsen meddelte den 17. juni 2020 DG, at der ikke foreligger data, som dokumenterer, at gardiner vil kunne håndtere problemstillingen med kondensvand. HortiAdvice oplyste i den forbindelse, at de ville indhente dokumentation for eksponering fra kondensvand i relation til forskelligt sprøjteudstyr i væksthuse ved at igangsætte forsøg med gardiner som risikobegrænsning.

DG indsendte den 10. august 2020 resultater fra udførte gardinforsøg, som skulle dokumentere virkningen af gardiner. Miljøstyrelsen vurderede efter en nærmere gennemgang og yderligere afrapportering, at der er behov for at gennemføre flere forsøg med de pågældende metoder med henblik på dels at dokumentere eksponeringen fra forskellige typer sprøjteudstyr og dels reproducerbarhed, inklusiv statistiske analyser af resultaterne. Forsøgene kan på nuværende tidspunkt ikke i tilstrækkelig grad dokumentere, at der vil være tale om en ubetydelig miljøeksponering fra kondensvand.

På den baggrund har Miljøstyrelsen stillet som vilkår i de godkendte mindre anvendelser til åbne væksthuse, at DG (ansøgerne) skal iværksætte yderligere forsøg og forudsat, at dokumentation skal indsendes til Miljøstyrelsen senest 1. juli 2021.

I december 2020 godkendte Miljøstyrelsen 14 ansøgninger om mindre anvendelse til åbne væksthuse (heraf 12 fra DG og 2 fra producenter) og varslede DG om partshøring vedr. 6 ansøgninger, som vurderes ikke at opfylde kravene. Miljøstyrelsen har dermed behandlet i alt 20 ansøgninger, heraf 18 ansøgninger fra DG inden udgangen af 2020 til åbne væksthuse.

Det er således ikke korrekt, når DG angiver, at der kun blev givet 5 godkendelser inden udgangen af 2020."